

Po bibliotekos skliautais – Sėlos krašto garsai ir vaizdai

Kupiškio viešoji biblioteka užmezgė bendradarbiavimą su kolegomis iš kaimyninės Latvijos, Jekabpilio miesto bibliotekos. Jų atstovų sulaukta kovo 14 d.

Pristatyta fotografijų paroda „ROTŌ“, kurios autorė, fotografė iš Jekabpilio Daiga Kalnina. Ją atlydėjo Sėlpilio tradicinės muzikos grupė „Krāce“, kurios narė yra ir D. Kalnina.

Tai buvo puiki proga iš arčiau pažinti kaimyninės šalies kultūrą, žmones ir bendras baltų tradicijų šaknis.

Jurga BANIONIENĖ

BENDRADARBIAVIMAS TVIRTĖJA

Renginio pradžioje visus pasveikino Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius Algirdas Venckus. Jis pabrėžė, kad šandien ypač aktualu grįžti prie savo šaknų, išiešioti taško, iš kurio kilusios ab tautos.

„Šie pamatiniai dalykai, kurie mus vienija, nepaprastai svarbūs“, – tvirtino jis.

Sveikinimo žodį tarė ir Kupiškį atvykusi Jekabpilio miesto bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Renatė Lenša. Ji pirmiausia padėkojo Kupiškio viešajai bibliotekai už galimybę čia vėl viešėti.

Svečiai iš Latvijos lankėsi praėjusią vasarą ir dalyvavo miesto šventėje. Pasak viešnios, buvo labai šilta sutikti. Užsimezges bendradarbiavimas tęsiasi ir toliau.

„Šandien atvažiuovome pas jus kartu su D. Kalnina. Džiaugiuisi, kad galite pamatyti jos darbų parodą. Daiga yra žurnalistė ir fotografė, mūsų bibliotekos draugė, ilgametė bendradarbiavimo partnerė. Fotoaparatas ir dainavimas charakterizuoja Daigą“, – teigė R. Lenša.

A. Venckus sakė, kad Kupiškio viešosios bibliotekos darbuotojai irgi lankėsi Jekabpilio miesto bibliotekoje, dalyvavo konferencijoje, vylysi, kad bendradarbiavimo ryšiai toliau tik stiprės.

Viešnage Kupiškėje džiaugėsi Jekabpilio miesto bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Renatė Lenša (antra iš dešinės).

Kupiškio viešajoje bibliotekoje pristatyta fotografijų paroda „ROTŌ“, kurios autorė, fotografė iš Jekabpilio Daiga Kalnina. Autorės nuotrauka

DAINININKĖ IR FOTOGRAFĖ

Per renginį pristatyta paroda „ROTŌ“ – tai autentiškas pasakojimas apie gyvąsias tradicijas, bendruomenę, dainą ir buvimą kartu gamtoje. Nuotraukų cikle D. Kalnina pamėgino vizualiai įamžinti Sėlos tradicinio vokalinio daugiabalsumo garsinį reiškinį – pavasarinį „ruotavimą“. Tai pavasario metu būdinga dainavimo gamtoje tradicija.

Ciklas apima laikotarpį nuo 2009 iki 2025 metų. Jis fotografuotas vienoje vietoje, vaizduojame kalvoto Sėlpilio valsčiaus ekologiniame Buolianų (latviškai „Boļāni“) ūkyje, kurio šeiminiškė ji kasmet atveria „ruotavimo“ tradicijos gairėms. Tai Latvijos, bet ir iš Lietuvos. 17 metų Buolianų ūkyje pavasario „ruotavimas“ yra laisvas ir neformalus muzikavimas gamtoje, kurio tikslas – įkvėpti naują gyvybę senajai, archajiškai dainavimo tradicijai, mėgautis muzikavimu, aktualizuoti ir populiarinti dainavimo gamtoje, tradicinio sėlių daugiabalsio dainavimo savitumą.

Plačiau apie save ir parodą pasakojosi ir pati fotografė. Viešnia sakė, jog lydi ją pojūtis, kad fotografuoja ir dainuoja nuo vaikystės. Sunku atskirti šiuos dalykus. Latvijoje sakoma, kad yra trys dalykai, į kuriuos gali remtis, tai fotografija, dainavimas ir žodis.

„Šie trys dalykai yra ir šioje

parodoje. Pagrindinis – pavasarinė gamta, paukščiai, žydintys sodai, antras – žmogaus sukurtas erdvė, Buolianų ekologinis ūkis sėlių žemėje, būtent ten, kur šis dainavimas, „ruotavimas“ atsirado ir praktikuojamas, kur buvo atnaujintas. Mes turime jį populiarinti. 17 metų būnu šioje sodyboje kartu su kitais šios tradicijos atnaujintojais ne tik kaip dainininkė, bet ir kaip fotografė“, – tvirtino D. Kalnina.

Tai 25-oji šios fotografės personalinė darbų paroda. Ji yra dokumentinės fotografijos entuziastė. Šiai parodai atrinko ne pačias meniškiausias nuotraukas, bet tas, kurios geriausiai atspindi šią dainavimo tradiciją.

D. Kalninai fotografijoje svarbus ypatingos akimirkos pojūtis, tad parodos atidarymo dalyvius jie kvietė mėgautis ne tik paroda, bet ir gražiausiomis tos dienos akimirkomis.

DAINOJE – TAUŲ BENDRYSTĖ

Vėliau skambėjo Sėlpilio tradicinės muzikos grupės „Krāce“, kuriai vadovauja Ivetā Tāle, dainos. Pasirodė ir Kupiškio kultūros centro folkloro ansamblis „Kupkėmis“. Jo vadovė Alma Pustovaitienė džiaugėsi latvių vizitu Kupiškėje ir atidaroma paroda, sveikino jos autorę D. Kalnina. Darniai suskambo abiejų kolektyvų atliekama daina.

Sėlių krašto atstovus sveikino ir rajono meras Algirdas Raslanas. Jis dėkojo R. Lenšai už tęsiamą užsimezgsią draugystę.

„Turbūt glaudžiausi mūsų bibliotekos ryšiai yra su Jekabpiliu, vykdomi bendri projektai. Ši atvežta paroda stebina gamta, spalvomis, o ypatingai – žmonių

nuotaika. Ji skamba ir dainomis. Gamta, kūryba, tradicijos, virpinantys balsai susilieja į vieną visumą“, – pabrėžė A. Raslanas.

Jis įteikė gėlių puokštę parodos autoriui, Savivaldybės atminimo dovanas R. Lenšai. Dovanų ir padėkas svečiams įteikė ir Kupiškio viešosios bibliotekos atstovai.

Svečius iš kaimyninės Latvijos sveikino Kupiškio rajono meras Algirdas Raslanas.

Bendra kupkėmiečių ir Sėlpilio tradicinės muzikos grupės „Krāce“ daina. Jurgos Banionienės nuotraukos

Per parodos atidarymo renginį koncertavo Sėlpilio tradicinės muzikos grupė „Krāce“.